

Verslag 'West-Brabant klimaatbestendig'

Inleiding

Op donderdagmiddag 11 oktober 2012 heeft de Regionale Milieudienst West-Brabant (RMD), in samenwerking met de provincie Noord-Brabant, de bijeenkomst 'West-Brabant klimaatbestendig' georganiseerd. Op een rondvaartboot op het Volkerak-Zoommeer hebben waterschap Brabantse Delta, Natuurmonumenten, ZLTO, TOP Brabant, GGD, provincie, bestuurders en ambtenaren van gemeenten en middelbare scholieren gezamenlijk de klimaatadaptatieopgave voor West-Brabant besproken. Voorliggende notitie is een beknopt verslag van de bijeenkomst.

Programma

Voor de bijeenkomst was het volgende programma samengesteld:

- 13.00-13.20 Ontvangst en afvaart
- 13.20-13.25 Opening door bestuurlijk adoptant wethouder Punt
- 13.25-13.30 Ambtelijk adoptant de heer Backx (waterambassadeur West-Brabant) aan het woord
- 13.30-14.00 Presentatie rapportage 'West-Brabant klimaatbestendig, adaptatiescan West-Brabant'
- 14.00-14.15 Waterberging Volkerak-Zoommeer door mevrouw Vols (RWS)
- 14.15-15.00 Presentaties klimaatscenario's West-Brabant door 3 VWO Markland College Moerdijk
- 15.00-15.20 Pauze
- 15.20-16.00 Rondetafelgesprekken:
 - Tafel 1: Klimaatadaptatie in de stad o.l.v. wethouder Van der Wegen
 - Tafel 2: Klimaatadaptatie in het landelijk gebied o.l.v. wethouder Punt
- 16.00-16.30 Inspirerende presentatie door de heer Geuze (West 8)
- 16.30-16.35 Afronding door bestuurlijk adoptant wethouder Punt
- 16.35-17.00 Borrel en aanmeren

Rondetafelgesprekken

De resultaten van de rondetafelgesprekken worden onderstaand per stelling kort omschreven.

Water op straat is de geschikteste manier van waterberging.

Inleiding:

De extreme buien kunnen we niet opvangen in de riolering, omdat dimensioneren van de riolering op extreme buien onbetaalbaar is. Bij extreme buien moet de opgave dus deels worden verplaatst naar de openbare ruimte. Door een straatprofiel zo te ontwerpen dat waterberging mogelijk is, is er sprake van waterberging in de openbare ruimte zonder dat er wateroverlast/schade ontstaat.

Resultaat discussie:

Bij waterberging op straat zijn bacteriën een probleem. De oplossing:

- Waterberging meenemen in het ontwerp van het straatprofiel;
- Groene daken die dienen voor wateropvang en -berging;
- Afkoppelen van regenwater, maar daarbij rekening houden met laagliggende gebieden;
- Meeliften met andere belangen, zoals fijnstofproblematiek;
- Eigenaren van grote panden aanspreken op verantwoordelijkheid.

Opgelegd moet worden dat de bestaande verharding deels moet worden omgezet in groen.

Inleiding:

Met name voldoende groen draagt bij aan verkoeling in de kernen. Op het moment is het juist een trend, zowel bij overheid als bij particulieren, om veel verharding aan te leggen om zo het onderhoud te beperken. De verharding draagt ook bij aan een snelle afvoer van regenwater, waardoor waar het regenwater samenkomt wateroverlast ontstaat. Om tegenwicht te bieden aan de trend van toenemende verharding is het noodzakelijk dat bijvoorbeeld in bestemmingsplannen een maximum wordt gesteld aan het percentage verharding.

Resultaat discussie:

Vergroening in de stad draagt bij aan de leefbaarheid. De overheid heeft de taak om te zorgen voor voldoende groen in de stad. Daarnaast moeten de voordelen van groen in de stad richting de burger worden gecommuniceerd. Door de richtlijn duurzaam bouwen strenger te maken/ te verbreden is het mogelijk om integraal naar de bouwopgave te kijken, waarbij groen kan worden meegenomen. Tevens is het belangrijk om het onderwerp in een vroegtijdig stadium aan de orde te stellen.

De waterschappen zijn te oplossingsgericht. De bestuurders van het waterschap zijn te bescheiden. Als een gemeente er voor kiest om een laag gelegen gebied te bebouwen, dan zou een bestuurder moeten aangeven dat de gemeente de waterproblemen dan zelf moet oplossen i.p.v. als waterschap oplossingen aan te reiken. Voor de bewustwording van de burger moeten de problemen zichtbaar zijn.

Alle kernen in West-Brabant moeten worden voorzien van een drinkwaterpunt.

Inleiding:

Tijdens warme dagen is voldoende drinken belangrijk, vooral voor risicogroepen (o.a. ouderen en jonge kinderen). Door alle kernen van West-Brabant te voorzien van een drinkwaterpunt kunnen bezoekers aan de kernen voldoende drinken. Gezondheidsproblemen worden zo voorkomen. Bovendien is het zo prettiger vertoeven in West-Brabant.

Resultaat discussie:

Een aantal gemeenten (zoals Bergen op Zoom, Halderberge en Breda) hebben al drinkwaterpunten of zijn bezig met de aanleg van drinkwaterpunten. Drinkwaterpunten dragen bij aan een toename van het aantal recreatieve bezoekers. Join the pipe is een organisatie die voor elk drinkwaterpunt hier, in een ontwikkelingsland een drinkwaterpunt realiseren. De opgave is om in alle gemeenten drinkwaterpunten te realiseren. Organiseer met scholen een wedstrijd over drinkwaterpunten en voer de beste uit!

Het krekensysteem in West-Brabant moet worden hersteld voor waterberging en waterrecreatie.

Inleiding:

Waterschap Brabantse Delta heeft in augustus de 'Krekensysteem' vastgesteld. De visie gaat in op de rol van de watermachine, waarbij niet enkel wordt gekeken naar de opgaven voor het waterschap zelf maar ook naar de ambities van andere betrokkenen in het gebied. De andere betrokkenen in het gebied zijn o.a. landbouw, natuur en recreatie. Biedt de krekensysteem voldoende ruimte voor de belangen van andere actoren, bijvoorbeeld waterrecreatie?

Resultaat discussie:

De watersystemen moeten robuust worden gemaakt. Belangrijk daarbij is:

- Interactie tussen stad en omgeving;
- Maken van maatschappelijke kosten-baten analyses en risico's durven accepteren;
- Combinatieoplossingen voor stad en omringend gebied;
- Behapbare oplossingen die voor de middellange termijn bruikbaar zijn. Vraag daarbij is of deze oplossingen geschikt zijn voor extreme situaties.

Klimaatverandering is een economische kans voor West-Brabant.

Inleiding:

Door in te spelen op de veranderende weersomstandigheden en er voor te zorgen dat West-Brabant een van de voorlopers is m.b.t. klimaatbestendigheid wordt West-Brabant extra aantrekkelijk om te verblijven. In hoeverre zijn de ideeën van de leerlingen van het technasium haalbaar? Zijn er andere ideeën om voorloper te worden m.b.t. klimaatbestendigheid?

Resultaat discussie:

Er moet gewerkt worden aan het creëren van gebieden voor waterrecreatie. Deze gebieden moeten de wateroverlast beperken en mogelijkheden bieden voor recreatie. Recreatie kan waterberging economisch haalbaar maken. Landbouw kan gecombineerd worden met regionale waterberging. Deze initiatieven moeten uitgewerkt worden door samenwerking tussen waterschap, recreatie, landbouw en natuur.

Hoe tackelen we het droogteprobleem op de Brabantse Wal?

Inleiding:

Uit de klimaateffectatlas volgt dat de verdroging op de Brabantse Wal in de toekomst zal toenemen bij geen maatregelen. Welke maatregelen zijn er te bedenken om de verdroging tegen te gaan. Kunnen we het onttrekken van water voor landbouw en industrie nog verder terugbrengen?

Resultaat discussie:

Om de verdroging van de Brabantse Wal tegen te gaan zijn waterschap en ZLTO bezig met peilgestuurde drainage en waterconservering. De oplossingen moeten dicht bij huis worden gezocht, waarbij gedacht kan worden aan initiatieven van agrariërs. Het droogteprobleem is niet alleen een zorg(plicht) van de overheid. Er moet worden gedacht aan gebiedsgerichte oplossingen met diverse partijen. Bij een oplossing kan voor een agrariër de waterkwaliteit reden zijn tot aarzelen, omdat bijvoorbeeld niet bekend is hoe de consument reageert. Uiteindelijk zal er zeker ook sprake zijn van gewinning en acceptatie.

Om de verdroging op de Brabantse Wal tegen te gaan is een leiding aangelegd die het wateroverschot van het natuurgebied Kortenhoeff naar de Grote Meer transporteert. Of er meer mogelijkheden zijn om met leidingen water te vervoeren naar 'droge' gebieden dient nader onderzocht te worden.

